

ΙΟΥΛΙΟΥ Ε΄

Μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ,

πρότερον ἐν τῇ κατὰ Κύπρον Μονῇ τῶν Ἱερέων ἀσκήσαντος

ΕΝ Τῷ ΜΙΚΡῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ.

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν Στίχους δ΄, καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος β΄ Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν.

Οὔτε ἐξελέξω νουνεῶς, Πάτερ τὴν τοῦ Λόγου πτωχείαν, ὡς θησαυρὸν ἀληθῆ, τότε τὸν φθειρόμενον, πλοῦτον ἐμίσησας, καὶ ἐν ὥρᾳ νεότητος, τῶν θείων ρημάτων, ὄλβον τὸν ἀσύλητον ἐκαρποφόρησας· ὅθεν ὡς ἀδάμας ἐκλάμπας, ἐν τῷ Βυζαντίῳ φαιδρύνεις, τοὺς σοὶ προσιόντας Ἀθανάσιε.

Οὔτε ὡς ἀμνὸς τῷ Μιχαήλ, οἶά περ ποιμένι Θεόφρον, κατηκολούθησας, τότε πρὸς θεόφυτον λειμῶνα ἐφθασας, Κυμινᾶν τὸν περιβλεπτον, καὶ ἤρθης πρὸς μέτρον, ἡλικίας κρείττονος ταῖς ἀρεταῖς ἐκτραφεῖς· ὅθεν ἱερῶς διαπρέψας, ὠφθης ταπεινώσεως ὄρος, καὶ φιλοσοφίας ἐνδιαίτημα.

Οὔτε ὡς περ ἥλιος λαμπρός, Πάτερ ἐξ Ἐφᾶς ἐν Ἄθῳ ἐξανατέταλκας, τότε κατεφώτισας, ἐνθέοις πράξεσι, μοναστῶν τὰ πληρώματα, καὶ τούτων τὸν βίον, Πνεύματι ἐρρῦθμισας, ὡς θεῖον

ὄργανον· ὅθεν νομοθέτης ἐδείχθης, καὶ θεοειδέστατος γνώμων, τῶν τελειοτάτων ἀναβάσεων.

Οὔτε ὠκοδόμησας Θεῷ, τὴν σὴν περιβόητον Μάνδραν, ὡς περ λειμῶνα τερπνόν, τότε κατεφύτευσας ἐν ταύτῃ ὄσει, φοιτητῶν σου τὸ σύστημα, ὡς ἄνθη εὐώδη, βίου καθαρότητα, Θεῷ προσφέροντα· ὅθεν συγχορεύων ἀγγέλοις, μέμνησο ἡμῶν τῶν τελούντων, τὴν λαμπρὰν σου μνήμην Ἀθανάσιε.

Δόξα... Ἦχος α΄

Τῆς ἀθανασίας τὴν κλησιν πλουτήσας, ταύτης δι' ἔργων ἐν μεθέξει, ἔσπευσας γενέσθαι, τὸ γὰρ θνητὸν ἀποβαλὼν φρόνημα, τῆς σοφίας τὴν ἔλλαμψιν, χειραγωγὸν ἐσχηκας πρὸς ὁδὸν δικαιοσύνης· ὅθεν τῆς σῆς ἐφέσεως τυχῶν, τὴν ἀθάνατον δόξαν, ὡς ἀγαλλιᾶσεως ἐνδύμα, ἀνελάβου Ἀθανάσιε. Ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς τὰ τέκνα σου, σκέπασον ὡς ὄρνις τὰ ἐαυτῆς νοσσία, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ταῖς πρὸς Θεὸν ἰκεσίαις σου.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Αἵμαρτων τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ Ἀθλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέ-

σβευε τῷ ἐξ ἀγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς,
Παναγία Παρθένε.

Εἰς τὸν Στίχον

Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος β΄ Οἶκος τοῦ Ἐφραθά.

Μέγας ὡς ἀληθῶς, ἐδείχθης ἐν ὀσίοις, ὡς ἐρα-
στής τῆς ἄνω, τοῦ Λόγου βασιλείας, τρισμά-
καρ Ἀθανάσιε.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ
ὀσίου αὐτοῦ.

Ηῤῥθης ὡς ὁ Μωσῆς, πρὸς γνόφον θεωρίας,
ἐντεῦθεν ἐκομίσω, ἀσκήσεων τοὺς νόμους,
θεόφρον Ἀθανάσιε.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ ἰσοβούμενος τὸν Κύ-
ριον.

Αῤῥμπελον εὐθαλῆ, τοῖς ἱεροῖς σου πόνοις, τὸν
Ἄθω ἀπειργάσω, ὡς κλήματα τὰ στίφη, τῶν
φοιτητῶν σου φέρουσαν.

Δόξα... Τριαδικὸν

Φύσις ἡ τριλαμπής, Πάτερ Υἱὲ καὶ Πνεῦμα,
ταῖς τοῦ Ἀθανασίου, ἐνθέοις μεσιτεῖαις, ἐλέ-
ησον τοὺς δούλους σου.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Οἶκόν σοι εὐαγῆ, ἐδείματο ἐν Ἄθω, ὁ σὸς
κλεινὸς θεράπων, Παρθένε Θεοτόκε, δι' οὗ
ἡμᾶς οἰκτεῖρησον.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος γ΄ Τὴν ὠραιότητα.

Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου κατεπλάγησαν, ἀγγέ-
λων τάγματα, πῶς μετὰ σώματος, πρὸς ἀορά-
τους συμπλοκάς, ἐχώρησας πανεύφημε, καὶ κατε-
τραυμάτισας, τῶν δαιμόνων τὰς φάλαγγας· ὅθεν
Ἀθανάσιε, ὁ Χριστὸς σε ἡμείψατο, πλουσίαις δω-
ρεαῖς· διὸ πάτερ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆ-
ναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ Ἀπόλυσις

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν Στίχους ς', καὶ
ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος β΄ Ποίοις εὐφημιῶν στέμμασιν.

Ποῖον εὐφημιῶν ἔπαινον, προσενέγκωμεν
Ἀθανασίῳ; τῷ πεποικιλμένῳ ταῖς πράξεσι,
καὶ εὐθηνουμένῳ ταῖς χάρισιν, τῆς θεολαμποῦς
φωτοχυσίας· τῷ ξίφει, τῷ διατέμνοντι παθῶν τὰς
ὀρμάς· τῷ στύλῳ, τῷ θεωρίᾳ ἀπαστράπτοντι τῆς
ἐγκρατείας τῷ λύχνῳ, τῷ ἐν τῇ λυχνίᾳ, διαλάμ-
ποντι τῆς ψυχῆς, ἀυγάζοντος τοῦ Θεοῦ, τοῦ πᾶσι
ζωὴν παρέχοντος.

Ποίοις οἱ εὐτελεῖς στέμμασιν, Ἀθανάσιον στέ-
ψωμεν λόγων; τὸν αἰθεροδόμον ἱέρακα, τὸν
οὐρανοφοίτως αἰρόμενον, τῶν θεωριῶν πτέρυξι
θείαις· τὸν πύργον, τῆς ταπεινώσεως τὸν ἄρη-
κτον· τὸ τεῖχος, τῆς διακρίσεως τὸ ἄσειστον· τῆς
τῶν ἡθῶν εὐκοσμίας, τὴν σεμνὴν εὐπρέπειαν· τὸν
ὑπὲρ τῶν τέκνων αὐτοῦ, Χριστὸν τὸν Θεόν, ἐκδυ-
σωποῦντα τὸν μόνον εὐσπλαγχνον.

Οῤῥθρος ἀειφανῆς ὄσιε, ἀνεδείχθης πυρσὸς χα-
ρισμάτων, τοὺς παθῶν ἀχλύϊ τυφλώττοντας,
ἔλκων πρὸς αὐγὴν τὴν ἀνέσπερον, πάτερ Ἀθανά-
σιε θεόφρον· διὸ περ, ὡς ἐπαυξήσαντα τὸ τάλαν-
τον, ψυχῶν σε, θεραπευτὴν Χριστὸς ἀνέδειξε,
τῶν ἀνιάτων μολώπων, σηπεδόνας ξίφει, τῷ τῶν
λόγων τέμνοντα, καὶ ῥῶσιν σωτήριον, παρέχοντα
τοῖς προσιοῦσί σοι.

Ἔτερα Προσόμοια

Ἦχος ὁ αὐτὸς

Ἀθανασίου Σιμωνοπετρίτου

Δεῦτε ἄσματικοῖς ἄνθεσιν, Ἀθανάσιον τὸν Ἀ-
θωνίτην, σήμερον πιστῶς εὐφημήσωμεν, τῶν
φιλομονάχων συστήματα. Οὗτος γὰρ ἐκ παίδων
ἀνεφάνη, ὁποῖος, ἐν τοῖς ὑστέροις πεφανέρωται,
καὶ ποίαις, θεοσημείαις κεκαλλώπισται, τὰ ἀρ-
χαῖα ἤθη ἀναστήσας· ὕλης ἐπηρμένος, καὶ ἀγ-
γέλοις ὁμοιωθεὶς, σεπτὸν ἐγεγόνει πρότυπον, τοῖς
ἐν Ἀθωνι μονάζουσι.

Θεῖα οἰκονομία γέγονεν, ἐπὶ σοὶ θεόφρον πά-
τερ, ὅπως καταλείψας τὸν Ἀθωνα, ἔλθης καὶ
εἰς Κύπρον ὡς ἄγνωστος, ἀγιάσαι ταύτην σοῖς
ιδρωσιν· Μονῆ γάρ, τῶν Ἱερέων προσελήλυθας,
λανθάνων, καὶ σοφῶς ὑποκρινόμενος, ἵνα μὴ γνω-
σθῆ σου ἡ ἀξία, ἀλλὰ οὐκ εἰς τέλος, τοῦτο ἤνυ-

σται εὐχερῶς, Θεοῦ φανερώσαντος, Ἀθανάσιε τίς εἶ πράγματι.

Τεῖχος τῶν προσευχῶν σου χάρισαι, Ἀθανάσιε πιστοῖς Κυπρίοις, διαλύων πάντα τὰ σκάνδαλα, τὰ ἐκ τοῦ ἐχθροῦ στοιχειούμενα, καὶ εἰρήνην δίδου Κυρίου· πολλαῖς γὰρ δοκιμασίαις σὺ πεπειρασάσαι, καὶ ἔγνωσ τοῦ πολεμοῦντος τὸ μισόψυχον, καὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς κακίας· ὅθεν ἀντιλήπτωρ ἔσο, τοῖς τιμῶσί σε εὐλαβῶς, καὶ πιστεῖ αἰτοῦσί σου, τὰς πρεσβείας πρὸς τὸν Κύριον.

Δόξα... Ἦχος πλ. β'

Ως ἐνθεος ἡ ζωὴ σου, καὶ πανιέρων σου τὸ τέλος, πάτερ Ἀθανάσιε· ἐν αὐτῷ γὰρ πᾶσα, ἡ τοῦ Ὁρους πληθὺς συναχθεῖσα, ὡς ἔβλεπεν ἄπνουν ἐν κλίνῃ σε, ῥήμασι γοεροῖς ἀνεβόα· Δὸς τελευταῖον λόγον τοῖς δούλοις σου Ἁγίε· δίδαξον, ποῦ καταλείπεις τὰ τέκνα σου, πάτερ, ἃ ὤκτειρας ὡς πατήρ, ὄντως συμπαθῆς καὶ φιλόστοργος. Ὅμως κἂν ᾧδε τῷ τάφῳ καλύπτῃ, ἄνω σε πάντες πλουτοῦμεν προστάτην, καὶ πρεσβευτὴν πρὸς Θεόν, οἱ πόθῳ τιμῶντές σε.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία Παρθένε; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμπας Υἱὸς μονογενῆς, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς Ἁγνῆς προῆλθεν, ἀφράστως σερκωθείς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς· οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἰκέτευε, σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. γ' 1-9)

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄφηται αὐτῶν βάσανος. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἐξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων, ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειπεν αὐτοῦς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοῦς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτοῦς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν

ἀναλάμπουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. ε' 15 - ζ' 3)

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήθονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὀσιότητα· ὄξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν. Συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas. Πορεύσονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν, βασιλεῖς, καὶ σύνετε· μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. δ' 7-15)

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Ποιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρωσ βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἠρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξη σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἁμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ

δὲ λαοί, ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοία τὸ τοιοῦτον· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα

Ἦχος α'

Τὸν ἀνέσπερον φωστήρα τῆς οἰκουμένης, μέλψωμεν ὅσιον Ἀθανάσιον· ὑπὲρ ἥλιον γὰρ ἔλαμψεν, ἐν τῷ τῆς πίστεως στερεώματι, καὶ πιστῶν ταῖς φρυκτωρίαῖς τὰ συστήματα, πρὸς ἀρετὴν ἐχειραγώγησε· τὸ μὲν, θεοπνεύστοις διδασκῶν, καὶ σωτηρίων ῥημάτων εἰσηγήσεσιν, ἅς περ, ἀφθονωτάτους οἶα κρουνοὺς, ἀπὸ χειλέων ἐπήγαξε· τὸ δέ, τῇ πράξει τῇ θαυμαστῇ, καὶ ἰσαγγέλῳ πολιτείᾳ, πρὸς ζῆλον ἐφέλκόμενος· καὶ ἀμφοτέρα, βίον καὶ λόγον ὑπέλαμπρον, ὡς παιδοτριβῆς ἀριστος θεοπρεπῶς ἐπιδεικνύμενος. Αὐτοῦ ταῖς ἰκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τήνδε τὴν ποιμνὴν φρούρησον, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν κράτυνον ὡς φιλόανθρωπος.

Ἦχος β' Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς.

Τὸν Χριστοῦ ἔραστήν, τὸν ἐπώνυμον τῆς ἀθανασίας, τὸν ἀληθῆ μύστην τοῦ Σωτῆρος, καὶ κλέος καὶ καύχημα, τῶν μονοτρόπων πάντων καὶ ποδηγέτην, τὸν ἡγιασμένον ἀπὸ βρέφους τῷ Κυρίῳ, χοροὶ πατέρων συνελθόντες εὐφημήσωμεν. Οὗτος γὰρ ἔρωτα θεῖον ἐν ἑαυτῷ συλλαβὼν, τὴν μὲν τοῦ κόσμου ἔλιπεν ἀπάτην, ἦρε δὲ τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ ἐπωμάδιον· καὶ τὰ στίφη τῶν δαιμόνων ἐτρέψατο ἀνδρείως, δεικνὺς ἡμῖν πρακτικῶς, τῆς θείας ἀγάπης τὸν ἀριστον δρόμον· τὸν αὐτὸν γὰρ καὶ αὐτὸς διαδραμών, ἐν σπουδῇ πέφθακε, τὸ φῶς τὸ ἀληθές, τῆς Τριάδος τῆς παντουργοῦ. Ὡ θαύματος ἐκστατικοῦ, καὶ πράγματος θεοπρεποῦς! ὅτι γῆϊνος ὢν τῇ φύσει, ἴσος γέγονε ταῖς νοεραῖς οὐσίαις· δόξαν καὶ τιμὴν θεόθεν ἄπλετον λαμβάνων, καὶ πρεσβευτῆς ἡμῖν γίνεται, ὡς ἂν τύχοιμεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Ἦχος δ' Ἐξέλθετε ἔθνη.

Εξέστησε νόας, ἐξέπληξε καὶ βροτούς, τὰ πανθαύμαστα σκάμματα, τῆς ἐν ἀσκήσει σου βιοτῆς· ὡς περ γὰρ ἄσαρκος σχεδόν, ἐν σαρκίῳ γενητῷ, ἐχθροῖς τοῖς ἀοράτοις προσεπάλαισας. Γε-

νεαὶ γοῦν σε πᾶσαι μέλπουσι τῶν εὐσεβῶν, ἐξαιρέτως δὲ ἡ σὴ τιμία ποιμνὴ, τὸ λαμπρὸν σου τῶν πόνων στηλογράφημα· ἦν ἀνέδειξας, ὡς πόλιν ἐν ἐρήμῳ τερπνῆν· ἦν οἰκητήριον στίφους μοναζόντων, εὐπρεπὲς κατέστησας· ἡ καθάπερ ἐνδύμασι πολυτίμοις, τοῖς σοῖς καθωραῖζεται θαυμασίους, καὶ τοῖς γενναίοις σου ἄθλοις· καὶ σαῖς λιταῖς Ἀθανάσιε, καὶ πρεσβεΐαις ἐξαιτεῖ, πρὸς Χριστοῦ περιφρουρεῖσθαι, τοῦ ἔχοντος τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα... Ἦχος πλ. α'

Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων· ἡ χάρις γὰρ τοῦ Πνεύματος, πάσης σάλπιγγος εὐηχέστερον, πάντας πρὸς ὕμνον συγκαλεῖ τοῦ θεοφόρου πατρός. Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες θαυμάζεωσαν, τοῦ παμβασιλέως τὸν γνήσιον οἰκέτην, τὸν τοῦ κοσμοκράτορος τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, Πνεύματος θεοῦ πανοπλία τροπωσάμενον. Ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὸν τῆς ἀρίστης ὄντως κανόνα τε καὶ τύπον, ποιμασίας εὐφημήσωμεν· τὸν ἐν δόγμασιν ἀκραιφνή· τὸν ἐν τῇ πίστει γενναῖον· τὸν ἐν θεωρίαις ὑψίνουν· ἐν πράξεσιν ὑπερνεφεῖ· ἐν διδάγμασι τῆς τρυφῆς χειμάρρουν· τὸν ποδηγέτην τῶν πλανωμένων· τὸν ἐδραστήρα τῶν κλονουμένων· τὸν πᾶσι τοῖς ἀσθενοῦσι συμπαθέστατον· Ἄθω τὸ μέγα κλέος, ἐγκωμιάζοντες πάντες εἶπωμεν πατέρων κοινωνῆ Ἀθανάσιε, πρόστηθι τῶν σῶν οἰκετῶν, διὰ παντὸς ἡμῶν πάτερ, καὶ σῶσον τὴν ποιμνὴν σου ταῖς ἰκεσίαις σου.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων· προκύψασα γὰρ ἄνωθεν, ἡ παντάνασσα Μητροπάρθενος, ταῖς εὐλογίαις καταστέφει τοὺς ἀνυμνοῦντας αὐτήν. Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες συντρεχέτωσαν, καὶ τὴν Βασιλίδα κροτεῖτωσαν ἐν ὕμνοις, Βασιλέα τέξασαν, τοὺς θανάτῳ κρατουμένους πρὶν, ἀπολύσαι φιλανθρώπως εὐδοκήσαντα. Ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὴν τοῦ καλοῦ Ποιμένου ὑπεράγνον Μητέρα, συνελθόντες εὐφημήσωμεν· τὴν λυχνίαν τὴν χρυσαυγῆ· τὴν φωτοφόρον νεφέλην· τὴν τῶν οὐρανῶν πλατυτέραν· τὴν ἔμψυχόν τε κιβωτόν· τὸν πυρίμορφον τοῦ Δεσπότητος θρόνον· τὴν μανναδόχον χρυσεάν στάμνον· τὴν κεκλεισμένην τοῦ Λόγου πύλην· ἀπάντων χριστιανῶν τὸ καταφύγιον, ἄσμασι θεηγόροις, ἐγκωμιάζοντες οὕτως εἶπωμεν· Παλάτιον τοῦ Λόγου, ἀξίωσον τοὺς ταπεινοὺς ἡμᾶς, τῆς οὐρανῶν βασιλείας· οὐδὲν γὰρ ἀδύνατον τῇ μεσιτείᾳ σου.

Εἰς τὸν Στίχον

Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος πλ. α' Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις ἀγγελικαῖς ὀμιλῶν, χοροστασίαις Ἀθανάσιε ὅσιε· τὸν βίον γὰρ τούτων πάτερ, ἐπὶ τῆς γῆς ἀληθῶς, ἀρετὴν ἀσκήσας πεπολίτευσαι, φανεῖς καθαρότητος, ἀκηλίδωτον ἔσοπτρον, ἀκτινοβόλους, ἀστραπὰς εἰσδεχόμενος, τὰς τοῦ Πνεύματος, τοῦ ἁγίου πανόλβιε· ὄθεν καταυγαζόμενος, ἐώρας τὰ μέλλοντα, πάντα προλέγων ἐκ θείας, φωτοφανείας μυούμενος, Χριστοῦ ὄν δυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ.

Χαίροις τῶν ἀσκητῶν ἀρχηγός, γεγενημένος, καὶ ἀήττητος πρόμαχος· παθῶν γὰρ ἐκτέμνων ρίζας, καὶ τῶν δαιμόνων ὀρμάς, ὑποστάς ἀνδρείως Ἀθανάσιε, αὐτῶν ἐθριάμβευσας, τὴν ψυχόλεθρον πλάνησιν· τὴν τοῦ Σταυροῦ δέ, τοῦ Σωτῆρος ἐνέργειαν, καὶ ἀνίκητον, ἐφανέρωσας δύναμιν· ἦν καὶ περιζωσάμενος, ἐνίκησας ἅπαντας, τοὺς ἀθετοῦντας τὴν θείαν, διὰ σαρκὸς ἐπιφάνειαν, Χριστοῦ ὄν δυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.

Στύλος φωτοειδῆς ἀρεταῖς, ἐστηριγμένος, καὶ νεφέλη σκιάζουσα, σὺ ὤφθης τῶν ἐν τῷ Ἄθῳ, πρὸς οὐρανὸν ἀπὸ γῆς, τῶν Θεὸν ὀρώντων προηγούμενος, Σταυροῦ βακτηρία, τὴν τῶν παθῶν ῥήξας θάλασσαν· τὸν νοητὸν δέ, Ἀμαλήκ τροπώσάμενος, ἀνεμπόδιστον, τὴν οὐράνιον ἄνοδον, εὔρες Θεομακάριστε, καὶ κλῆρον ἀκήρατον, σὺν ἀσωμάτοις τῷ θρόνῳ, περιχαρῶς παριστάμενος, Χριστοῦ ὄν δυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα... Ἦχος πλ. β'

Τὴν τῶν πατέρων καλλονὴν, τῶν ἀσκητῶν τὸ κλέος, τὴν βρῦσιν τῶν θαυμάτων, καὶ πρὸς Θεὸν πρεσβευτὴν ἀκαταίσχυντον, συνδραμόντες ὦ φιλέορτοι, ἀσματικοῖς ἐγκωμίοις ὑμνήσωμεν, λέγοντες· Χαίροις ὁ τοῦ μονήρους βίου κανὼν καὶ χαρακτήρ, καὶ τύπος ἀκριβέστατος. Χαίροις φωστήρ τηλαυγέστατε, ὁ δαδουχῶν τὴν σύμπασαν, ἀρετῶν τοῖς πυρσεύμασι. Χαίροις τῶν ἐν ὁδύναϊς

ὁ μέγας παρακλήτωρ, καὶ θερμὸς προστάτης τῶν περιστατουμένων. Σὺ τοιγαροῦν Ἀθανάσιε, μὴ παύσῃ πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τῆς ποιμνης σου ταύτης, καὶ πάντων πιστῶν, τῶν τιμῶντων σου τὴν σεβάσμιον κοίμησιν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστῆσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς· σὲ ἱκετεύομεν· Πρέσβευε Δέσποινα, μετὰ τῶν Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἀπολυτίκιον

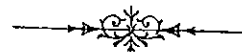
Ἦχος γ' Τὴν ὠραιότητα.

Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου κατεπλάγησαν, ἀγγέλων τάγματα, πῶς μετὰ σώματος, πρὸς ἀόρατους συμπλοκάς, ἐχώρησας πανεύφημε, καὶ κατετραυμάτισας, τῶν δαιμόνων τὰς φάλαγγας· ὄθεν Ἀθανάσιε, ὁ Χριστὸς σὲ ἠμείψατο, πλουσίαις δωρεαῖς· διὸ πάτερ, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ σοῦ προσληφθεῖση, ὁ Υἱὸς σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ὡς φιλόανθρωπος.

Καὶ Ἀπόλυσις

Εἰς τὸν Ὀρθρον

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα

Ἦχος δ' Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Επὶ τῶν ὄμων τὸν σταυρόν, ἀναλαβὼν τὸν τοῦ Χριστοῦ, ἠκολούθησας αὐτῷ, διὰ τῶν ἔργων εὐσεβῶς, τῶν τῆς ἀσκήσεως ὅσιε Ἀθανάσιε· καὶ πᾶσι μονασταῖς, ἐνασκουμένοις σεμνῶς, γεγένησαι κανὼν, καὶ τύπος ἐνδοξε. Ἀλλὰ τοῖς θεοῖς σκάμμασι τὰ ἄνω, ἀπολαβὼν νῦν βασιλεία, μὴ διαλίπης, καθικετεύων, τοῦ σώζεσθαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Μὴ εἰσέλθῃς μετ' ἐμοῦ, ὡς ὁ Προφήτης σοὶ βοᾷ, εἰς κριτήριον Χριστέ· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὰ ἐμά, κατηγοροῦντά με πταίσματα καὶ σοὶ κραυγάζω· Ἐλέησον εὐχαῖς, τῆς τεκούσης σε, ἐμὲ τὸν ταπεινὸν καὶ ἀνάξιον, ὡς τὸν Ληστήν καὶ Πόρνην καὶ τὸν Ἄσωτον, καὶ τὸν Τελώνην φιλάνθρωπε· οὐ γὰρ δικαίους, ἤλθες τοῦ σῶσαι, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς πταίσαντας.

Μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα

Ἦχος δ΄ Ἐπεφάνης σήμερον.

Τῷ Κυρίῳ ὅσιε εὐαρεστήσας, διὰ θείων πράξεων, καὶ πολιτείας καθαρᾶς, τῆς κληρουχίας ἠξίωσαι, τῶν ἄσωμάτων, σοφὲ Ἀθανάσιε.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Προστασία ἄμαχε τῶν ἐν ἀνάγκαις, καὶ πρεσβεία ἔτοιμος, τῶν ἐλπίζόντων ἐπὶ σέ, ἀπὸ κινδύνων με λύτρωσαι, καὶ μὴ παρίδῃς, ἢ πάντων βοήθεια.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ΄ Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Ἀθανασίου Σιμωνοπετρίτου

Ως στρουθίον Κυρίου ἐρημικόν, καὶ ἐν Κύπρῳ ἐβίωσας ἀσκητά, ἦν θείοις σου σκάμμασι, καὶ ἰδρῶσιν ἡγίασας, ἐν Μονῇ Ἱερέων, ἐκὼν ἀγνοούμενος, σχῆμα ὑπαλλάξας, δι' ἄκραν ταπεινωσιν· ὅθεν πάτερ εὐχου, ὑπὲρ Νήσου Δεσπότῃ, διδοὺς τὰ ἐνοίκια, ταύτῃ ᾧ Ἀθανάσιε, κραυγαζούσῃ ἐμπόθως σοὶ Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, Ἀθωνῖτα μοναζόντων καύχημα, ὅπως δῶ σὲ ὑμνοῦσι, τὸ ἄπειρον ἔλεος.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Μυριώνυμε Μῆτερ Λόγου Θεοῦ, νῆσον Κύπρον εὐλόγει παντοδαπῶς, καὶ γὰρ σεβομένη σε, προσκυνεῖ ὡς Κυκκώτισσαν, Μαχαιρᾶ δὲ πάλιν, βασιλίσσαν πέλουσαν, ὄρους τε Τροόδους, καλῶς προστατεύουσαν· Αὐθις ὀνομάζει, Παναγίαν σε Φύλαν, καὶ Νάπαν Θεόνυμφε, ἢ καὶ Χρυσοφρώγιατισσαν, καὶ πολλαῖς ἄλλαις κλήσεσι. Πρόφθασον οὖν Κόρη ἀγνή, καὶ ἐκπλήρου πάντων τὰ αἰτήματα, εὐλαβουμένων ἐν πίστει, εἰκόνας ἀγίας σου.

Τὸ Α΄ Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ Ἦχου

Προκείμενον, Ἦχος δ΄

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Πᾶσα πνοή

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

(Κεφ. ζ΄ 17-23)

(Ζήτηται τῇ Παρασκευῇ τῆς Β΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ...

Ὁ Ν΄ Ψαλμὸς

Δόξα... Ταῖς τοῦ σοῦ Ὄσιου...

Καὶ νῦν... Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...

Τὸ Ἰδιόμελον

Ἦχος πλ. β΄

Οσὶε πάτερ, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου· διὸ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, εὗρες μισθὸν τῶν καμάτων σου. Τῶν δαιμόνων ὄλεσας τὰς φάλαγγας, τῶν ἀγγέλων ἐφθασας τὰ τάγματα, ὧν τὸν βίον ἀμέμπτως ἐξήλωσας. Παρρησίαν ἔχων πρὸς τὸν Κύριον, εἰρήνην αἰτῆσαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ὁ Κανὼν τοῦ ὀσίου Ἀθανασίου,
οὗ ἡ Ἀκροστιχίς·

Ἀθανάσιον ὑμῶν, ἀρετὴν ἐπαινέσω. Ἀμήν.

Ῥδὴ α΄

Ἦχος πλ. δ΄ Ἀρματηλάτην Φαραῶ.

Αθανασίας γεγονῶς ἐπάνυμος, ἔτι ἐν βίῳ τελλῶν, τῆς ἀληθοῦς ὥφθης, πάτερ Ἀθανάσιε, ἀθανασίας μέτοχος, μεταστὰς τῶν προσκαιρῶν. Ἀλλὰ Χριστῷ παριστάμενος, μέμνησο ἡμῶν μεμνημένων σου.

Θεοσεβῆ ἐξ ἀπαλῶν γενόμενον, ὀνύχων Ὅσιε, πρὸς ἀρετῆς κτῆσιν, γεννητόρων στέρησις, σὲ οὐδαμῶς ἐκόλυσεν· ἀλλὰ πάντα τὸν πόθον,

όλοσχερῶς καὶ τὴν ἔφεσιν, ἔτρεψας πρὸς μόνον τὸν Κτίσαντα.

Α᾽πὸ χειλέων ῥυπαρῶν τὴν αἴνεσιν, τολμήσας ἄδω σοι, τῷ περὶ σὲ πόθῳ, κάτοχος γενόμενος, καὶ τῇ ἀγάπῃ δέσμιος. Ἀλλὰ Πάτερ συγγνώμων, γενοῦ καὶ δὸς κατ' ἀξίαν σοι, τοῦτον προσκομίσαι τὸν ἔπαινον.

Θεοτοκίον

Νέον παιδίον ὑπὲρ λόγον τέτοκας, τὸν Παλαιὸν ἡμερῶν, νέας ἐν γῇ τρίβους, ἀρετῆς δεικνύμενον· οὐ ὁ κλεινὸς θεράπων σου, Ἀθανάσιος Κόρη, τῷ ἔρωτι τιτρωσκόμενος, τοῦτόν σοι τὸν οἶκον ἐδείματο.

᾿Ωδὴ γ΄

Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς.

Α᾽πὸ παιδὸς τῇ πρὸς Θεόν, ἀγάπῃ συνειλημμένον, τοὺς ὀμηλικὰς τῶν παιδῶν ἀθροίζων, καὶ χορείαν συνιστῶν, πνευματικῶς ἐρρυθμιζες, τῶν παιδικῶν πανσόφως, τούτους ἐθῶν ἐξαιρούμενος.

Σοφίας ἔρωτι βληθεὶς, πρὸς τὴν εὐδαίμονα πόλιν, Κωνσταντίνου παραγίνῃ θεόφρον· καὶ ὡς μέλιττα σοφῆ, καὶ μελουργὸς τὰ καίρια, τῶν λόγων συναθροίσας, τὰ περιττὰ καταλέλοιπας.

Ιστῖψ Πάτερ τοῦ Σταυροῦ, τὴν ψυχικὴν σου ὀλκάδα, κυβερνήσας εὐσταλῶς τε καὶ κούφως, τὴν τοῦ βίου χαλεπὴν, ποντοπορίαν ἤνυσας, καὶ πρὸς γαλήνης θείους, ἤχθῃς λιμένας μακάριε.

Θεοτοκίον

Ο᾽πρὸ αἰῶνων γεννηθεὶς, ἐκ τοῦ Πατρὸς ἀπορήτως, ἐπ' ἐσχάτων ἐκ γαστρὸς σου προῆλθε, καὶ ἐθέωσεν ἡμῶν, τὴν φύσιν Μητροπάρθενε, τοὺς τῶν ὀσίων δήμους, περιφανῶς ἐπαγόμενος.

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ' Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Εκ νεότητος πάντα καταλιπών, τὰ τοῦ βίου ἐπίκηρα καὶ τερπνά, προθύμως ἠκολούθησας, τῷ Χριστῷ Ἀθανάσιε· καὶ ἐπ' ὤμων ἄρας, Σταυρὸν τοῦ Κυρίου σου, ἐν νηστείαις Πάτερ, τὸ σῶμα κατέτηξας· ὅθεν καὶ ποιμένα, σὲ ψυχῶν προχειρίζεται, ὁ πανάγαθος Κύριος, θεοφόρε μακάριε. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Θεοτοκίον

Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον ἐν σῇ γαστρὶ, συλλαβοῦσα ἀφλέκτως Μήτηρ Θεοῦ, τῷ κόσμῳ, ἐκύησας, τὸν τὸν κόσμον συνέχοντα· καὶ ἐκ μαζῶν ἐθήλασας, τὸν πάντας ἐκτρέφοντα· καὶ ἐν ἀγκάλαις ἔσχες, τὸν πάντα βαστάζοντα· ὅθεν δυσωπῶ σε, Παναγία Παρθένε, ῥυσθῆναι πταισμάτων μου, ὅταν μέλλω παρίστασθαι, πρὸ προσώπου τοῦ Κτίστου μου. Δέσποινα Παρθένε ἀγνή, τὴν σὴν βοήθειαν τότε μοι δώρησαι· καὶ γὰρ δύνασαι ὅσα θέλεις πανύμνητε.

᾿Ωδὴ δ΄

Σύ μου ἰσχύς, Κύριε.

Νοῦν τῶν παθῶν, καθηγεμόνα ποιούμενος, καὶ ἐνθέοις, ἔργοις ποδηγούμενος, σὺ τὴν καλὴν ἤνυσας ὁδόν, καὶ τὰς τῶν δαιμόνων, ἐνέδρας καὶ πανουργεύματα, καὶ τὰς ῥαδιουργίας, εὐσεβῶς ἀπεκρούσας, ὡς ἐχέφρων τὸ κρεῖττον ἐλόμενος.

Υ᾽πεισελθὼν, τὸν ἐλαφρὸν τοῦ Κυρίου ζυγόν, καὶ τῷ θεῷ, φόβῳ στοιχειούμενος, καὶ καθαρθεὶς, σῶμα καὶ ψυχὴν, γέγονας ἀγνείας, καὶ σωφροσύνης ὑπόθεσις, καὶ ὄρος ἐγκρατείας, καὶ σφραγὶς ἀπαθείας, καὶ ἀγάπης εἰκὼν Ἀθανάσιε.

Μετεσχηκῶς, τῆς καθ' ἡμᾶς καὶ τῆς θύραθεν, σὺ παιδείας, ἐμφιλοσοφώτατα, τὸ προσφυῆς καὶ λυσιτελοῦν, ἐκάστης διεῖλες, δικαιοσύνη φραττόμενος, φρονήσει ταπεινώσει, συνέσει καὶ ἀνδρεία, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐμπρέπων χαρίσμασι.

Θεοτοκίον

Νώτοις φρικτῶς, χερουβικοῖς ἐποχοούμενος, ὁ Δεσπότης, θρόνον ὡσπερ πύρινον, τὴν σὴν Ἀγνή, ᾤκησε νηδύν, καὶ σαρκὸς προσλήψει, τὴν ἀνθρωπίνην ἐθέωσεν, οὐσίαν ὡς διδάσκει, ὁ κλεινὸς ἐν ὀσίοις, Ἀθανάσιος μόνῃ πανύμνητε.

᾿Ωδὴ ε΄

Ἴνα τί με ἀπόσω.

Ω᾽φθῆς ὡσπερ μαγνήτης, ἔλκων τῇ γλυκύτητι Πάτερ τῶν λόγων σου, πρὸς διδασκαλίαν, καὶ ἀκρόασιν τῶν παραινέσεων, τοὺς ἐφιεμένους, διηνεκῶς ὄραν καὶ βλέπειν, τὸ σεπτὸν καὶ χαρίεν σου πρόσωπον.

Νόμοις θείοις ὑπείκων, καὶ ταῖς προσταγαῖς Πειθαρχῶν τοῦ ποιήσαντος, νομοθέτης ὠφθῆς, μοναστῶν καὶ κανῶν ἀκριβέστατος, παι-

δευτῆς ἀφρόνων, καὶ ὁδηγὸς πεπλανημένων, καὶ φωστήρ τῶν ἐν σκότει ἀοίδιμε.

Αρετῶν ἐκμαγεῖον, καὶ τῶν χαρισμάτων δοχεῖον τοῦ Πνεύματος, τοῦ Ἁγίου πέλων, ἱερὸν καὶ τερπνὸν φροντιστήριον, ἐδομήσω πᾶσαν, διαγωγὴν καὶ πολιτείαν, προσφυῆ μονασταῖς ἐκτιθέμενος.

Θεοτοκίον

Ρήτορεῦον οὐ σθένει, στόμα κατ' ἀξίαν σε μέλπειν Πανύμνητε, ἀνωτέραν οὖσαν, Χερουβὶμ καὶ ἀπάσης τῆς κτίσεως· διὸ σὺν τῷ θεῷ, Ἀθανασίῳ τὸν Δεσπότην, ὑπὲρ πάντων ἡμῶν καθικέτευε.

ᾠδὴ ζ'

Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ενέκρωσας σαρκικάς, ἐπιθυμίας τοῖς πόνοις σου, ἐσταύρωσας σεαυτὸν, κόσμῳ καὶ τοῖς πάθεσι, νηστεῖαις καὶ δάκρυσι, προσευχαῖς καὶ ὕμνοις, ἀνευδότοις προσεδρεύων Θεῷ.

Τῶν μοναστῶν ἀρχηγός, τῶν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθωνος, καὶ τύπος καὶ χαρακτήρ, ἐναρέτων πράξεων, ὑπάρχων ἐκόσμησας, τὰ ἐκεῖσε πάντα, τῶν ἀζύγων καταγάγια.

Ηδὺς εὐθὺς καὶ χρηστός, ἐπιεικὴς τε καὶ μέτριος, εὐπρόσιτος προσηνής, ἐλεήμων πέφυκας, συμπαθὴς καὶ εὐσπλαγχνος, ἰλαρὸς τοῖς τρόποις, χριστομίμητος τοῖς ἡθεσι.

Θεοτοκίον

Νέος καθάπερ Μωσῆς, ἀναφανεῖς κατεσκευάσας, οἶα περ ἄλλην σκηνήν, μάνδραν πανσεβάσμιε· ἦν καὶ ὑπερηύξησας, πόνοις καὶ ἰδρωσὶ, καὶ ἀνέθου τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ' Τῆ ὑπερμάχῳ.

Ως τῶν ἀύλων οὐσιῶν θεωρὸν ἄριστον, καὶ πρακτικὸν ὑψηγῆτην παναληθέστατον, ἀνακράζει σοὶ ἡ ποιμνὴ σου θεωρητῆμον· Μὴ ἐλλείπης ἱκετεύειν πρὸς τὸν Κύριον, λυτρωθῆναι πειρασμῶν καὶ περιστάσεων, τοὺς βοῶντας σοὶ· Χαίροις πάτερ Ἀθανάσιε.

Ὁ Οἶκος

Ανωθεν μὲν τὴν κλῆσιν, εἰληφώς παραδόξως, Ἀθάνατον ζωὴν ἐκληρώσω· μετὰ σώματος γὰρ ἐπὶ γῆς, ἀσωμάτων βίον μετελθὼν γέγονας, τοῖς πάθεσιν ἀνάλωτος· διὸ σε εὐφημοῦμεν Πάτερ·

Χαίροις φαιδρὸν μοναζόντων κλέος·
χαίροις λαμπρὰ σωφροσύνης στήλη.

Χαίροις τῆς ἀνδρείας ἀρίδηλον γνώρισμα·
χαίροις τῆς πανσόφου φρονήσεως ἔνδειξις.

Χαίροις στάθμη ἰσοστάσιος δικαιοσύνης ἀκριβοῦς·
χαίροις λόγῳ καταρτίσας σου τῶν πρακτέων τὰς ὁρμάς.

Χαίροις νοῦς ἀπολαύων ἐννοιῶν ἀπορρήτων·
χαίροις πᾶσαν τὴν κτίσιν εὐσεβῶς διαθροίσας.

Χαίροις δι' οὗ ἠσχύνθησαν δαίμονες·
χαίροις δι' οὗ πᾶν πάθος νεκέρωται.

Χαίροις λιμὴν τῶν ἐν ζάλῃ τοῦ βίου·
χαίροις σωτὴρ τῶν πιστῶς σοὶ βοώντων.

Χαίροις πάτερ Ἀθανάσιε.

Συναξαριον

Τῆ Ε' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ.

Στίχοι

Μέγας μὲν Ἀντώνιος ἀρχὴ πατέρων,
Θεῖος δ' Ἀθανάσιος ἔνθεον τέλος.

Ἀθανασίῳ, καὶ μαθητῶν ἐξάδι,
Ναοὶ λύονται σωμάτων ναοῦ λύσει.

Κἂν ἦν Ἀθανάσιος ὕστερος χρόνοις,
Ἄλλ' ὑπερέσχε καὶ παλαιοὺς τοῖς πόνοις.

Πέμπτη δ' Ἀθανάσιον ἄγον νόες ἄστυ θεοῖο.

Οὗτος ὁ περιφανὴς τῆς οἰκουμένης ἀστήρ, πατρίδα μὲν ἔσχε Τραπεζοῦντα τὴν πρὸς τῇ Λαζικῇ, γεννήτορας δὲ τῶν εὐγεγονότων καὶ φιλοθέων. Ἄλλ' ὁ μὲν πατὴρ ἐξ Ἀντιοχείας εἶλκε τὸ γένος, ἡ δὲ μήτηρ, θρέμμα καὶ αὐτὴ τῆς Ἀντιοχείων ἐτύγχανεν. Τοιαύτας οὖν ὁ παῖς ἀρχὰς ἐσχηκώς, καὶ τοιαῦσδε ῥιζουχίας εὐγενοῦς ἐκβλαστήσας, προσφυᾶ καρποῦται καὶ τὴν ἀναγωγὴν, καὶ γραμμάτων ἱερῶν εὐθὺς εἰς μαθητείαν ἐκδίδοται. Ὡν εἰς γεῦσιν ἐλθὼν, ἐν ἐπιθυμίᾳ γίνεται, καὶ εἰς ἀκρότητα φθάσαι παιδεύσεως· ἐνθενδὶ καὶ τὴν μεγαλόπολιν Κωνσταντίνου καταλαβὼν, κατακόρως

τῶν μαθημάτων ἐμπιπλάται τὸ μὲν, ὅφ' ἐτέρων αὐτὸς διδαχθεῖς· τὸ δέ, καὶ διδάξας συχνούς. Νέαν τε ἄγων τὴν ἡλικίαν, πολὺν ἐκέκτητο φρόνημα, σωφροσύνης ἐκθύμως ἐχόμενος, καὶ τῆς ἀσκητικῆς σκληραγωγίας ἀντιποιοῦμενος.

Ταύτης οὖν εἰς τέλος ἀφικέσθαι διανοοῦμενος, ἐπὶ τὸν Κυμινᾶν ἔρχεται. Ὅρος δέ ἐστιν οὗτος ὁ Κυμινᾶς ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, ὑψηλὸν καὶ δυσπόμετον, ἐν ᾧ Μοναστήριον ἦν, καθηγούμενον ἔχον Μιχαὴλ τὸν Μαλεῖνον ἐπικαλούμενον ἔχον Μιχαὴλ τὸν Μαλεῖνον ἐπικαλούμενον, ἱερὸν ἄνδρα, καὶ τοῦ μοναδικοῦ πολιτεύματος ἀκριβέστατον γυμναστήν, καὶ τοὺς ὅφ' ἑαυτὸν πρὸς οὐράνιον πολιτείαν ἰθύνοντα· οἷς συγκαταλεγείς ὁ μακάριος, καὶ τὴν Ἀθανασίου κλησιν ἀναλαβὼν (Ἀβράμιος γὰρ ἔλέγετο πρότερον), πάντας ὡς ἐν ὀλίγῳ τοὺς συναγωνιστὰς τοῖς πόνοις ὑπερεβάλετο, δουλαγωγῶν τὴν σάρκα καὶ κατατρώχων, καὶ πρὸς μόνην τὴν τῆς ἐν οὐρανοῖς πολιτείας ἀποβλέπων ἀπόλαυσιν.

Ἐντεῦθεν, διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀρετῆς ὑπὸ πάντων αὐτῷ προσαγομένην τιμὴν, ἐπὶ τὸν Ἀθῶν μεταχωρεῖ. Ὅρος καὶ τοῦτο κατὰ Μακεδονίαν ὑψηλὸν τε καὶ ἐπίμηκες, ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης διήκον, ὡς ἀρχὴν τις ὑπόστενος. Ἐνθα γέροντί τινι μαθητεῖ, τὴν ὑποταγὴν ἐν μετρίῳ φρονήματι ἀσπαζόμενος, καὶ πολλοὺς παρ' αὐτῷ τοὺς πνευματικοὺς ἰδρώτας ἐκχέει. Ἐκεῖθεν ἀπάρας, κατὰ θεῖαν ἀποκάλυψιν, τοῖς ἐνδοτέροις τοῦ δηλωθέντος Ὅρους ἐπιδημεῖ.

Ἐπι δὲ τῶν κτισμάτων ἐχομένῳ τῷ ἁγίῳ τούτῳ πατρὶ καὶ τῇ κατὰ Θεὸν πολιτείᾳ ἐνευδοκιμοῦντι παραγένονέ τις λέγων, ἀναγορευθῆναι βασιλέα τὸν ἐπιφανῆ καὶ μεγαλάνυμον Νικηφόρον. Καὶ εἰ μὲν ἦν ἕτερος, μεγάλως ἂν ἐπεχάρη τῷ πράγματι ὡς λαμβάνων ἤδη καιρὸν εὐτυχίας· ὁ δὲ πατὴρ καὶ σφόδρα ἐσκυθράπασεν ἐπὶ τούτῳ· διὰ τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ τῇ οἰκοδομῇ τῆς μονῆς ἐπεχείρησεν, ὡς ἐκείνου ὑποσχομένου αὐτῷ τοῖς κοσμικοῖς ἀποτάξασθαι πράγμασι καὶ μετ' αὐτοῦ ἡσυχάζειν. Ἄλλ' ἐπειδήπερ ἦκουσεν ὁ μὴ ἐβούλετο, ἔθετο παρ' ἑαυτῷ μηκέτι προσμεῖναι τῷ τόπῳ τοῦ Ὅρους, ἀλλὰ φυγῆ χρῆσασθαι. Πρὸς τοῦτο οὖν παρασκευαζόμενος, πλάττεται πρόφασιν τοῦ βούλεσθαι ἀπελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα χάριν προνοίας καὶ ὠφελείας τῆς μονῆς. Λαβὼν οὖν τοὺς πλείους τῶν ἀδελφῶν, διαπεραιοῦται ἕως Ἀβύδου, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπέπεμψεν ἀναστρέφειν πρὸς τὴν μονήν· τρεῖς δὲ μόνους κρατήσας, ἀρκεῖν ἡμῖν ἔλεγε μετὰ τούτων καὶ μόνων ἀπελθεῖν εἰς τὴν Βασιλεύουσαν. Τούτων ἐνὶ τῶν τριῶν ἐπιστολὰς ἐγχειρίσας, ἐπὶ τὴν Βασιλίδαν τοῦτον ἐξέπεμψεν, ἀποκρυψάμενος αὐτῷ τὸν νοῦν τῆς γραφῆς· τὰ δὲ βασιλεῖ γραφέντα, ἀθέτησιν τε ὧν πρὸς Θεὸν ἔθετο συνθηκῶν ἐνεκάλει καὶ τὴν ἐπιζήμιον ἀνταλλαγὴν ἐπεμέμφετο καὶ ὡς ἀνηνῶντι αὐτὸν περιέβαλε κόποις, καὶ τελευταῖον· «Ἐγὼ μὲν», φησι, «τὴν ἐμαυτοῦ, τὴν τοῦ Χριστοῦ δὲ μᾶλλον εἰπεῖν, ἅπειμι τὴν δέ γε ποίμνην Θεῷ καὶ σοὶ παρατίθημι», προσθεῖς εἶναι τινα τῶν ἐκεῖσε ἀξιόλογον, Εὐθύμιον μὲν ὀνομαζόμενον,

βίῳ δὲ καὶ λόγῳ λαμπρυνόμενον ἀρίστῳ, ᾧ καὶ τὴν τῶν μοναχῶν προστασίαν ὡς ἀξίῳ ταύτης ἐπενηφίζετο. Καὶ ὁ μὲν μοναχὸς ἐξῶρμα πρὸς τὴν Βασιλεύουσαν· ὁ δὲ πατὴρ ἐξέπεμψεν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ τὸν ἕτερον μοναχόν, Θεόδοτον ὀνομαζόμενον, ὥστε ἐπισκέψασθαι μὲν καὶ τοὺς ἀδελφούς, ἰδεῖν δὲ εἰ ἄρα ποιεῖται πρόνοιαν ὁ βασιλεὺς τῆς μονῆς· ἐγίνωσκε δὲ καὶ οὗτος τὴν τοῦ πατρὸς φυγὴν καὶ τὴν περίληψιν τῆς πρὸς τὸν βασιλέα γραφῆς. Ὁ δὲ πατὴρ μετὰ τοῦ Ἀντωνίου μόνου περιλειφθεῖς, σὺν αὐτῷ ἐπὶ Κύπρον ἐκπεῦσαι ἠθέλησε· καὶ πλοίου ἐπιβάντες, τῆς θαλασσοπορίας εἶχοντο.

Εἰς δὲ τὴν Κύπρον προσορμίσαντες, τῇ Μονῇ τῶν Ἱερέων, οὕτω καλουμένη, παρέβαλον· καὶ τῷ καθηγητῇ τῆς τῆς τοιαύτης Μονῆς προσελθόντες καὶ μετάνοιαν βαλόντες αὐτῷ, αἰτοῦσιν αὐτὸν χορηγεῖν αὐτοῖς τὴν ἀναγκαίαν διατροφὴν καὶ τὰ ἐργόχειρα τούτων λαμβάνειν· «Πόθος γὰρ ἔλαβεν ἡμᾶς», ἔλεγον «ἀπελθεῖν εἰς προσκύνησιν τοῦ Ἁγίου Τάφου, καὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἀγαρηνῶν δειλιῶμεν ὀδεῦσαι τὴν ἐκεῖ φέρουσαν». Καὶ οὗτοι μὲν ταῦτα ἠξίωσαν· ὁ δὲ χαίρων τούτους ἐδέξατο καὶ ἐν τοῖς παρακειμένοις αὐτῷ ὄρεσιν ἀπένειμε τούτοις οἰκησιν, ἕως ἐβούλοντο. Καὶ ἦσαν μὲν διακαρτεροῦντες ἐκεῖσε. Ὁ δὲ πρὸς τὴν Βασιλίδαν πεμφθεῖς μοναχὸς τὸ γράμμα ἐνεχείρισε τῷ αυτοκράτορι. Ὁ δὲ βασιλεὺς πρὸ μὲν τοῦ ἀναπτύξαι τὸ γράμμα, χαρᾶς ἐπιπλάτο καὶ Θεοῦ λόγους ἔλεγε δέξασθαι μετὰ δὲ τὸ ἀναγνῶναι τοῦτο, εἰς λύπην σφοδρὰν καὶ πένθος ἐτρέπετο καὶ πολλὰ ἑαυτῷ ἐπεμέμφετο. Γνοὺς δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ ὁ μοναχός, ἀπήρχετο ὀδύρεσθαι ὡς ἀπολέσας ἤδη τὸν πατέρα ἐκ τῶν χειρῶν. Ἄλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς τὸν δηλωθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς μοναχὸν Εὐθύμιον προσεστῶτα τῆς μονῆς αὐτίκα προῦβάλετο· αὐτὸς δὲ ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ διατάγματα καὶ γράμματα πέμπει διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἀναζήτησιν. Ταῦτα οὖν τὰ βασιλικά γράμματα πανταχοῦ φθάσαντα ἔφθασε καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς Κύπρου, καὶ ζήτησις ἦν πολλὴ τούτου καὶ ἐν αὐτῇ. Ὁ γοῦν τῆς Μονῆς τῶν Ἱερέων καθηγούμενος ἀκούσας ταῦτα, πείραν ἐποιεῖτο καὶ δοκιμὴν πρὸς τὸν πατέρα, ὡς ἂν γνῶ, τίνες εἰσὶν ἀμφότεροι καὶ πόθεν· τὸν δὲ πατέρα ἐρωτῶμενον παρὰ τοῦ καθηγουμένου οὐκ ἔλαθε τίνος χάριν ἠρώτα αὐτόν, ἀλλ' ὡς εἶχε τάχους, ἀναστρέφει πρὸς τὸν Ἀντώνιον καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἡγουμένου καὶ ὅτι, φησί, «οὐ δυνησόμεθα, Ἀντώνιε, λαθεῖν ἕως τέλους, εἰ μὴ τάχος ἐντεῦθεν ἀποπλευσῶμεν».

Καὶ ἅμα τῷ λόγῳ πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἐχώρουν, καὶ σκάφει ταχυναυτεῦντι περιτυχόντες κατὰ θεῖαν πρόνοιαν, ἐνέβησαν εἰς αὐτό, καὶ τυχόντες ἐπιτηδείου πνεύματος, εἰς τὸ πέραν γίνονται καὶ σκοποῦσι πρὸς ποίαν ἄρα τὴν ὁδὸν ἐφορμήσουσιν· ἡ μὲν γὰρ φέρουσα πρὸς τοὺς ἱεροὺς τόπους ἄβατος ἦν διὰ τὴν τότε τῶν ἀθέων Ἀγαρηνῶν ἐκεῖσε καταδρομὴν· ἐν δὲ τῇ φερούσῃ πρὸς τὰ ῥωμαϊκὰ μέρη ἐκωλύοντο διὰ τὴν περι

τοῦ πατρὸς βασιλικὴν ἔρευναν, καὶ οὐκ εἶχον ποῖαν ὁδὸν ὁδεύσουσι. Νυκτὸς οὖν ἐγκείμενος τῇ εὐχῇ ὁ πατήρ καὶ τοῦ Θεοῦ δεόμενος βουλὴν δοῦναι αὐτῷ, τί ἄρα καὶ πράξει, ὄψιν ἐθεάσατο θεῖαν κατεπειγούσαν αὐτὸν πρὸς τὴν οἰκειαν ἐπανελεῖν μονήν, προφητεύουσάν τε αὐτῷ τὸν πλατυσμὸν ταύτης καὶ καλλωπισμόν. Τὴν τοιαύτην οὖν προαγγελίαν δεξάμενος ἐκ Θεοῦ, ἐδήλωσε καὶ τῷ Ἀντωνίῳ, καὶ αὐτίκα τῆς ὁδοπορίας ἀπήρξαντο.

Καὶ οὗτοι μὲν ἐν τοιοῦτοις τοῖς συναντήμασιν ἐπανήρχοντο. Ὁ δὲ Θεόδοτος ὁ πρότερον ὑπὸ τοῦ πατρὸς πεμφθεὶς ἐπὶ τὸ Ὄρος, ὡς ἄνωθεν προειρήκαμεν, ἀναστρέψας εἰς τὴν μονὴν καὶ πάντας εὐρῶν κυμαινομένους ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ὀρφανίᾳ, ἐν πολλῇ τε τῇ στενώσει διάγοντας, ἅμα δὲ καὶ τὸν προεστῶτα τῆς λαύρας παραιτούμενον τὴν ἡγουμενίαν, ἐδάκνετο τὴν καρδίαν καὶ τὴν στέρησιν τοῦ πατρὸς οὐχ ὑπέφερεν. Ἐπιμείνας οὖν τῷ Ὄρει χρόνον ὀλίγον, ἐπὶ Κύπρον ἐχώρει καὶ τὸν ποιμένα ἐζήτηι. Ἀλλὰ τὸ μὲν πλοῖον, ὅπερ ἔφερε τοῦτον, μέχρι μὲν τῆς Ἀτταλείας ἀκωλύτως ἐφέρετο. Ἐπεὶ δὲ τῆς ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν πορείας ἐκωλύετο ὑπὸ τῆς πολλῆς τοῦ ἀνέμου ἐναντιότητος, ἐκβέβηκε τούτου καὶ πεζοπορῆσαι ἐβούλετο. Καὶ ἐντὸς τῆς Ἀτταλείας γενόμενος, εἰς χεῖρας εἶχε τὸ θήραμα· περιέτυχε γὰρ ἐκεῖ τῷ πατρὶ ἀπροσδοκῆτως κατὰ τινα θεῖαν οἰκονομίαν. Ὡς δὲ ἀλλήλους ἐθεάσαντο, σφόδρα ἠγαλλιῶντο τῷ πνεύματι· ἐπεὶ δὲ ὁ πατήρ τεταραγμένους ἐμάνθανεν εἶναι τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὸ ὄλον ἀποιμάντους καὶ διεσκορπισμένους, ἀπὸ χαρᾶς εἰς κατήφειαν καὶ λύπην μετεβάλλετο.

Εὐθὺς ἐπὶ τὸν Ἄθων ἀνέκαμψε καὶ ἐντὸς τῆς Μονῆς γέγονεν. Ὅν ἰδόντες οἱ ἀδελφοί, ἐδόκουν ἥλιον ἄλλον βλέπειν ἀπὸ χειμῶνος καὶ ἔαρ καὶ ζωῆς εὐρεσιν, καὶ ἦν ἀκούειν συχνῶς τὸ «δόξα σοι, ὁ Θεός», καὶ πάντας βλέπειν τὸν μὲν τὰς χεῖρας αὐτοῦ φιλοῦντα, τὸν δὲ τοὺς πόδας, τὸν δὲ τὸ ράκος αὐτοῦ κατασπαζόμενον. Ἐχαιρε μὲν οὖν καὶ ὁ καλὸς πατήρ τὰ γεννήματα τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ βλέπων καὶ τὰ διεσκορπισμένα συναγμένα ἤδη ἀπολαμβάνων.

Πολλὰ καταδυσωπηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως, ναὸν περιφανῆ τῇ Θεομήτορι ἀνεδείματο· κελλία τε πλεῖστα καὶ μεγίστους οἴκους ἐξ αὐτῶν κρηπίδων ἀνίστησιν, εἰς διαίτας καὶ καταγωγὰς ἀδελφῶν. Καὶ Λαύραν πολυάνθρωπον μεγίστοις πόνοις ἀπαρτισάμενος, πρὸς Κύριον ἐκδημεῖ, μηδ' αὐτῆς τῆς μαρτυρικῆς ἀπολειφθεὶς τελευτῆς. Ὡς γὰρ οὐκ ἐνεδίδου, βαρυτάτοις ὁ ἀδάμας πόνοις κατατεινόμενος, τὴν ἐν ἀδύτοις ὀροφιαίαν στοὰν εἰς τὸ ἄμεινον μετασκευάζειν ἠπειγέτο. Ὁ μὲν οὖν ἀνήγει συγκλείσων τὸ ἔργον· τὸ δὲ, κατασπασθέν, σὺν ἑτέροις ἕξ, τὸν αἰδιμον καταχώννυσιν.

Οὗτος, ὡς ἡ περὶ αὐτοῦ ἐνδιάσκευος βίβλος ἐξιστορεῖ, μυρίων μὲν καὶ ἄλλων αὐτουργῶν θαυματουργιῶν ἀναδείκνυται, λόγοις διδακτικοῖς καὶ ἔργοις, καὶ προοράσεσι παραδοξασθεῖς. Ἰάσατο δὲ καὶ ὑπὸ λέπρας τινὰ κατεχόμενον. Βυθισθέντας τε κατὰ θάλατταν,

τοὺς τούτῳ συμπλέοντας, ἐξαιρεῖται τοῦ κινδύνου σὺν τῇ νηϊ. Καὶ μετὰ τὴν ἀθλητικὴν ἀποβίωσιν, ὀθονίῳ περιτεθέντι, ὃ τοῖς αἵμασιν ἐκείνου ἐνεβέβαπτο, ἀνίσταται τις ἐκ νόσου χαλεπωτάτης. Πλεῖστά τε ἕτερα λόγου καὶ μνήμης ἄξια καθ' ἑκάστην δι' αὐτοῦ ὁ τῶν θαυμασίων Θεὸς ἐπιτελεῖ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Λαμπαδοῦ.

Στίχοι

Λαμπάδα θεῖων ἀρετῶν ἄψας μάκαρ,
Λαμπαδὲ χαίρων, εἰς χαρὰν νῦν εἰσέδυσ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ἄθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Ἀγνῆς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ἄθλησις τῆς ἀγίας μάρτυρος Κυπρίλλης.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ἄθλησις τοῦ ἀγίου μάρτυρος Βασιλείου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐβδομήκοντα μαρτύρων, τῶν ἐν Σκυθοπόλει μαρτυρησάντων.

Καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ πλησίον τοῦ Φόρου.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῆς ὁσίας Μάρθας, μητρὸς τοῦ ἀγίου Συμεῶν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ Ὄρει.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Ὁ ὁσιομάρτυς Κυπριανὸς ὁ νέος, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει μαρτυρήσας ἐν ἔτει 1679φ, ξίφει τελειοῦται.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ῥοδὴ ζ'

Θεοῦ συγκατάβασιν.

Εἰς πᾶσαν διέδραμε, σχεδὸν τὴν κτίσιν τῆς πολιτείας σου, καὶ τῶν κατορθωμάτων, ὁ φθόγγος Πάτερ καὶ εἰς περιδοξον, ἐφθασας ὕψος Θεοῦ σε δοξάσαντος, καὶ περιβόητόν σε πᾶσι ποιήσαντος.

Πενήτων προμήθεια, χηρῶν προστάτης προνοητῆς ὀρφανῶν, λυπομένων ταχεῖα, παραμυθία κινδυνεόντων λιμῆν, ἀδικουμένων ἀντίληψις γέγονας, τὸν σὸν μιμούμενος Πάτερ διδάσκαλον.

Α'στέρα παγκόσμιον, καὶ μοναζόντων φωστῆρα ἄδυτον, βοηθὸν ἐν ἀνάγκαις, ἀμαρτανόν-

των μέγα προσφύγιον, εἰδὼς μεσίτην καὶ πρέσβυν προβάλλομαι, πρὸς τὸν Δεσπότην Χριστὸν σὲ πανσεβάσμιε.

Θεοτοκίον

Ιδεῖν ἐφιέμενος, ὁ σὸς θεράπων τοῦ σοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ, τὴν ἀπόρρητον δόξαν, Θεογεννήτορ τούτου τὸν τίμιον, Σταυρὸν λαβὼν ἠκολούθησε, τοῖς ζωφόροις αὐτοῦ καὶ θεῖοις ἴχνεσιν.

Ῥδὴ η΄

Ἑπταπλασίως κάμινον.

Νεανικῶς τροπούμενος, τὰς ἀρχὰς Ἀθανάσιε, καὶ τὰς ἐξουσίας τὰς τοῦ σκότους μέγιστος, διδάσκαλος πέφυκας, καὶ ὁδηγὸς σωτήριος, τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ τὰς ἐνέδρας καὶ δόλους, αὐτῶν ἀνακαλύπτων, καὶ τὴν ποιμνὴν σου πάσης, δαιμόνων κακουργίας, ἀπήμαντον φυλάττων.

Επὶ τῆς γῆς ὡς ἄνθρωπος, περιῶν τὸ πολίτευμα, ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὡς ἀληθῶς ἐκέκτησο, ἀγγέλοις ἐφάμιλλος, ἀναφανεῖς τὴν διαγωγὴν, καὶ τὴν πολιτείαν, ἐκτελῶν τὴν ἐκείνων· μεθ' ὧν νῦν ἀναμέλπεις· Ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Σὲ συνελθόντες σήμερον, ἐπαξίως γεραίρομεν, καὶ τὴν τῶν λειψάνων σου τιμῶμεν λάρνακι, παθῶν ἀπολύτρωσιν, ἀμαρτημάτων ἄφεσιν, πάσης συμφορᾶς, καὶ περιστάσεως λύσιν, αἰτούμενοι εὐχαῖς σου, τὴν ἀγίαν σου μνήμην, πιστῶς καὶ χαρμοσύνης, τελούντες εἰς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Ως Ἡλιοῦ τὸ πρότερον, τὸ Καρμήλιον ᾠκησεν, οὕτω καὶ αὐτός, τῷ ὄρει τῷ τοῦ Ἀθωνος, σχολάζων ἐπόθησας, καθ' ἑαυτὸν συνεῖναι Θεῷ· καὶ θεαρχικαῖς, κατανασθθεῖς θεωρίαις θεράπων ἀνεδείχθης, τῆς ἀγνῆς Θεοτόκου, βοῶν αὐτῇ τὸ Χαῖρε, μετὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου.

Ῥδὴ θ΄

Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Αγνεῖαν σφροσύνην καὶ καθαρὰν, πολιτείαν καὶ βίον ἀκίβδηλον, καὶ ἀγωγὴν, ἄσαρκος καθάπερ ἐπὶ τῆς γῆς, τετελεκῶς ἀνέδραμες, πρὸς τὰς οὐρανίους διατριβάς, καὶ πᾶσι συναγάλλη, ὁσίους καὶ δικαίους, καθικετεύων ὑπὲρ πάντων Χριστόν.

Μεγάλως μεγαλύνων ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν οἰκεῖον Δεσπότην καὶ μέλεσι, τοῖς σεαυτοῦ, διὰ θεωρίας καὶ πρακτικῆς, τοῦτον δοξάσας ἐνδοξος, ὄφθης καὶ περιβλεπτος πανταχοῦ, ἐγένου θεοφόρε· τὴν ἀρετὴν γὰρ οἶδεν, αἰδεῖσθαι λίαν καὶ πολέμιος.

Ηνώθης ἀσωμάτων ταῖς στρατιαῖς, καὶ ὁσίων ἡχοροῖς συνηρίθμησαι, καὶ ἐκλεκτοῖς, πᾶσι συγχορευεῖς μετεσχηκῶς, τῆς ἀληθοῦς θεώσεως, καὶ τῆς ἀθανάτου Πάτερ ζωῆς· μεθ' ὧν ὑπὲρ τῆς ποιμνῆς, τῆς σῆς ἀδιαλείπτως, τὸν σὸν Δεσπότην καθικέτευε.

Θεοτοκίον

Ναὸς ἡγιασμένος χωρητικός, τοῦ ἐνὸς τῆς Τριάδος ὑπάρχουσα, ναὸν ὁ σὸς, Δέσποινα θεράπων καὶ εὐαγές, σεμνεῖον Ἀθανάσιος, ἡγειρεν εἰς δόξαν σου καὶ τιμὴν· ἐν ᾧ ἀκαταπαύστως, μὴ παύση δωρουμένη, τὴν συμμαχίαν ταῖς πρεσβείαις σου.

Ἐξαποστειλάριον

Τῶν Μαθητῶν ὁρῶντων σε.

Ως τηλαυγῆς, ἀνέτειλας ἐκ κλιμάτων, Ἐφᾶς φαεσφόρος καὶ Ἑσπερίας, μέρη Ἀθανάσιε ἐφώτισας, σῶν ἀρετῶν λαμπρότησιν· ἀλλὰ μὴ παύση πρεσβέων, ὑπὲρ τοῦ κόσμου Κυρίῳ.

Θεοτοκίον

Πανευαγῆς Παντάνασσα ἱκεσίαις, τοῦ σοῦ τιμιωτάτου Ἀθανασίου, φυλάττε τὴν ποιμνὴν σου ἀπόρρητον, πάσης ἐναντιότητος, διὰ παντός σε ὑμνοῦσαν, τὴν προστασίαν τοῦ κόσμου.

Ἔτερον

Ἦχος β΄ Τοῖς Μαθηταῖς συνελθωμεν.

Ἀθανασίου Σιμωνοπετρίτου

Ορος τοῦ Ἀθω ἔλιπες, πρὸς ὀλίγον, ὦ πάτερ, καὶ Κύπρον καθηγίασας, τῇ σεπτῇ σου ἀσκήσει, ἐν τῇ Μονῇ Ἱερέων, ὡς λαθὼν παραμείνας· ὄθεν Χριστὸν ἰκέτευε, ὑπὲρ πάντων Κυπρίων, τῶν εὐλαβῶς, μνήμην Ἀθανάσιε, γεραιρόντων, καὶ πόθῳ αἰτουμένων σου, τὰς ἀγίας δεήσεις.

Θεοτοκίον

Ως Δέσποινα Κυκκώτισσα, Μαχαιριώτισσα Θεῖα, σεπτῇ Χρυσοῤῥωγιάτισσα, Τροοδίτισσα Μητερ, Χρυσοσπηλιώτισσα Κόρη, Νάπα πά-

ναγνε Νύμφη, Φανερωμένη ἔνδοξε, Ἀγγελόκτιστε Χάρις, πιστὸν λαόν, τὸν ἐν Κύπρῳ πόθῳ, σοῦ προσκυνοῦντα, τὰ ἱερὰ μορφώματα, σκέπε θείας εὐχαΐς σου.

Εἰς τοὺς Αἴνους

Ἰστῶμεν Στίχους δ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος πλ. δ' Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος!

Ἀθανασίου Σιμωνοπετρίτου

Οτε τὸν Ἄθω κατέλιπες, μετὰ τοῦ σοῦ φοιτητοῦ, νῆσον Κύπρον κατέλαβες, ὡς ἀγώνων στάδιον, Ἀθανάσιε ὄσιε, καὶ τὴν καλύβην πήξας τῶν ἄθλων σου, ἐν Ἱερέων Μονῇ ἐξήσκησας· ὄθεν αἰτούμεθα, τὸν μισθὸν καιάβαλε τῶν σῶν εὐχῶν, ὅπως ὁ Φιλάνθρωπος, δῶ ἡμῖν ἔλεος.

Φεύγων τῆς φήμης δοξάριον, ἐπιμελῶς ἀσκητά, ἐν τῇ Κύπρῳ ἀπέκρυσας, σεαυτὸν βουλόμενος, λανθανόντως βιώσασθαι ἀλλὰ ζητήσῃ τοῦ αὐτοκράτορος, οὐκ ἠδυνήθης τυχεῖν οὐ ἤθελες· ὄθεν ὑπέστρεψας, πάλιν εἰς τὴν Λαύραν σου ἀθελήτι, ἐνθα Ἀθανάσιε, σφόδρα δεδόξασαι.

Κατὰ δαιμόνων ἐπάλαισας, διὰ τοῦ βίου παντός, ὡς γενναῖος ταξίαρχος, πάτερ Ἀθανάσιε, ὦν βουλὰς καὶ τεχνάσματα, σοφοῖς σου τρόποις πάντα διέλυσας, ὡσπερ παιδίων σαθρὰ ἀθύρματα· διὸ γεγένησαι, θεῖον οἰκητήριον καὶ μοναστῶν, ἄριστον ὑπόδειγμα, πάτερ τρισόλβιε.

Πάτερ κλεινὲ Ἀθανάσιε, Ἀθωνιτῶν ἀρχηγέ, ἀσκητῶν ἐγκαλλώπισμα, Ἐκκλησίας καύχημα, καὶ πιστῶν ἀγαλλίαμα, ἐν Παραδείσῳ νῦν εὐφραινόμενος, μὴ ἐπιλάθου τῶν γεραιρόντων σε, θεῖαν ἀγάπησιν, ὑπάναπτων ὄσιε, ἐν ταῖς ψυχαῖς, ἐν ἧ δυνησόμεθα, τὴν σωτηρίαν εὐρεῖν.

Δόξα... Ἦχος πλ. δ'

Τῷ τοῦ Δεσπότης βουλήματι ὑπέικων ἐν παντί, πάτερ κλεινὲ Ἀθανάσιε, καὶ τὰς ὁδοὺς τοῦ βίου σου αὐτῷ παρατιθείς, ἐν τῇ Κύπρῳ ἐφθασας, οἰκονομία ἀνεκφράστῳ. Καὶ μὴ εὐρῶν κατάπαυσιν τοῖς ποσὶ σου, ὡς ἡ τοῦ Νῶε περιστέρα, αὐθις εἰς τὸν Ἄθω ὑπέστρεψας, ἐν ᾧ δεδόξασαι ὑπερμέτρως· λαβὼν δὲ τὸν μισθὸν τῆς ἀσκήσεώς σου, πρεσβεύεις νῦν ἀπαύστως, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Δοξολογία Μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις

Εἰς τὴν Λειτουργίαν

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος τοῦ Ὁσίου ἡ γ' ᾠδὴ καὶ ἡ ζ' ᾠδὴ.

Ὁ Ἀπόστολος

Προκείμενον, Ἦχος βαρὺς (Ψαλμ. ριε')

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ.

Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ. ε' 22-ς 2)

(Ζήτει τῷ Σαββάτῳ τῆς ΚΖ' ἑβδομάδος)

Αδελφοί, ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλοῦμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

Ἄδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινὶ παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

Ἀλληλουῖα (γ'), Ἦχος πλ. β' (Ψαλμ. ρια')

Στίχ. Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα.

Ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Τὸ Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον

(Κεφ. ια' 27-30)

(Ζήτει εἰς τὴν Λειτουργίαν τῆς Ε' Δεκεμβρίου)

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· Πάντα
μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου...

Κοινωνικὸν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.

Ἀλληλοῦϊα.

Μεγαλυνάριον

Ἀθανασίου Σιμωνοπετρίτου

Χαῖρε, Ἀθανάσιε ἀσκητά, τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὁ
Χριστόψυχος πολιστής, χαῖρε καὶ τὴν Κύ-
προν, μνημόνευε εὐχαῖς σου, ἐν ἧ ποτε ἀσκήσας,
ταύτην ἡγίασας.

Δίστιχον

Καὶ Κύπρω δὸς μερίδα σεπτῶν εὐχῶν σου,
Ἀθανάσιε, ὡς ἀσκήσας ἐν ταύτῃ.

ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. Πηγαι

α) Χειρόγραφος παράδοσις

1. Πρωτότον, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος Κώδιξ 40, ΙΒ' αι., φφ. 18-82.

2. Ίερά Μονή Μεγίστης Λαύρας, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ Ε 166, 1347, φφ. 1-37.

3. Ίερά Μονή Μεγίστης Λαύρας, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ Α 187, 1669, φφ. 1-83.

4. Ίερά Μονή Μεγίστης Λαύρας, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ Μ 56, ΙΖ' αι., φφ. 33-157.

5. Ίερά Μονή Μεγίστης Λαύρας, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ Μ 89, ΙΕ' αι., φφ. 1-966.

6. Ίερά Μονή Βατοπαιδίου, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ 635, 1422, φφ. 286-986.

7. Ίερά Μονή Διονυσίου, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ 596, ΙΕ' αι., φφ. 36-141.

8. Ίερά Μονή Καρακάλλου, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ 52, ΙΔ' αι., σσ. 602-826.

9. Ίερά Μονή Έσφιγμένου, "Άγιον Όρος, Χειρόγραφος κώδιξ 76, ΙΔ' αι., φφ. 200-269.

10. Έθνικη Βιβλιοθήκη Άθηνων, Χειρόγραφος κώδιξ 2471, ΙΔ'-ΙΕ' αι., φφ. 2506-2956.

11. Έθνικη Βιβλιοθήκη Άθηνων, Χειρόγραφος κώδιξ 1001, 1579/80, φφ. 4-187.

12. Ίερά Μονή Άγίας Τριάδος, Κωνσταντινούπολις, Χειρόγραφος κώδιξ 65, ΙΔ' αι., φφ. 27-1166.

13. Μετόχιον Παναγίου Τάφου, Κωνσταντινούπολις, Χειρόγραφος κώδιξ 149, ΙΕ' αι., φφ. 12-1166.

(Βιβλιογραφία: Albert Ehrhard, *Überlieferung und Bestand der hagiographischen und homiletischen Literatur der griechischen Kirche*, I-III vol. Leipzig 1937--1952. - Άθανασίου Κομίνη, "Η χειρόγραφος παράδοσις τών δύο αρχαιοτέρων βίων όσίου Άθανασίου του Άθωνίτου", *Analecta Bollandiana* 82 (1964), σσ. 397-407. - Jacques Noret, *Vitae duae antiquae Sancti Athanasi Athonitae*, *Corpus Christianorum*, Series Graeca 9, Brepols-Turnhout 1982).

β) Έντυποι εκδόσεις

1. Μηναιον του Ίουλιου, Ένετίησιν 1761, Παρά Δημητρίω Θεοδοσίου τῷ έξ Ίωαννίνων, σσ. 18-27.

2. Μηναιον του Ίουλιου, Ένετίησιν, (Έν τῇ τυπογραφία Πάνου Θεοδοσίου του έξ Ίωαννίνων), 1812, σσ. 19-28.

3. Μηναιον του Ίουλιου, (έκδ. Π. Π. Παρασκευόπουλος), Έν Άθήναις 1904, σσ. 20-27.

4. Μηναιον του Ίουλιου, Έπιστασία Γεωργίου Γεγλέ, (έκδ. Μιχαήλ Σαλίθερος) Έν Άθήναις ά.έ., σσ. 25-36.

5. Μηναιον του Ίουλιου, (έκδ. «Τὸ Φῶς»), Έν Άθήναις 1961, σσ. 37-50.

6. Μηναιον του Ίουλιου, (έκδ. «Άποστολική Διακονία τῆς Έκκλησίας τῆς Έλλάδος»), Έν Άθήναις 1974, σσ. 23-31.

7. Λειμωνάριον τῆς Ίερας Βασιλικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς του Κύκκου, ποιηθέν υπό δρος Χαραλάμπους Μ. Μπούσια, Άθήναι 2002, σσ. 429-463: Άκολουθία του όσίου καί θεοφόρου πατρός ἡμῶν Εὐτυχίου, του κτίτορος τῆς ιερας μονῆς τῶν Ίερέων τῆς Πάφου, σσ. 465-482: Κανῶν παρακλητικῶς εις τὸν άγιον ιεράρχην Νικόλαον έπίσκοπον Μυρέων καί τὸν όσιον Εὐτόχιον, τοῦς κτίτορας τῆς ιερας μονῆς τῶν Ίερέων τῆς Πάφου, σσ. 483-500: Κανῶν παρακλητικῶς εις τὸν όσιον καί θεοφόρον πατέρα ἡμῶν Άθανάσιον τὸν Άθωνίτην, τὸν επί διειτιαν άσκήσαντα εις τὴν ιεράν μονὴν τῶν Ίερέων τῆς Πάφου.

γ) Η παρούσα έκδοσις

Ό Μικρός Έσπερινός τῆς παρουσίης έκδόσεως έλήφθη έκ τῆς ακολουθίας του όσίου πατρός ἡμῶν Άθανασίου του έν τῷ "Άθῳ, τῆς "νῦν τὸ πρῶτον έκδιδομένης εις τύπον, υπό Νεκταρίου μοναχοῦ Άγιορείτου, "Άγιον Όρος 1935".

Η άναπλήρωσις τροπαρίων τῆς ακολουθίας του όσίου καί θεοφόρου πατρός ἡμῶν Άθανασίου του έν τῷ "Άθῳ, του πρότερον έν τῇ κατά Κύπρον Άγία Μονῇ τῶν Ίερέων άσκήσαντος, έποιήθη υπό Άθανασίου ιερομονάχου Σιμωνοπετρίτου, Ύμνογράφου τῆς Άγίας του Χριστου Μεγάλης Έκκλησίας. Τά στοιχεία τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν δράσιν του Άθωνίτου έν Κύπρω άναφέρονται ως ακόλουθως: "Έτερα Στιχηρά Προσόμοια Μεγάλου Έσπερινοῦ (ἤχος β'. Ποίους εὐφημιῶν στέμμασι). Κάθισμα, Θεοτοκίον, μετά τὸν Πολυέλεον. Έξαποστειλάριον έτερον μετά Θεοτοκίου. Στιχηρά Προσόμοια Αἰνων (ἤχος πλ. δ'. "Ω του παραδόξου θαύματος) καί μεγαλυνάριον.

Τὸ έμβόλιμον εις τὸ Συναξάριον κείμενον έλήφθη έκ του έκτενοῦς βίου του όσίου Άθανασίου του Άθωνίτου (βλ.: Jacques Noret, *Vitae duae antiquae Sancti Atha-*

nasii Athonitae, Corpus Christianorum, Series Graeca 9, Brepols - Turnhout 1982: Sancti Athanasii Athonitae Vita Prima auctore Athanasio monacho), τοῦ σχετιζομένου μετὰ τῆς παραμονῆς καὶ ἀσκήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν Κύπρῳ Μονὴν τῶν Ἱερῶν.

δ) Βίοι-Συναξάρια

1. Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Συναξαριστῆς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ, τόμος Β', Ἀθήνησι 1868, σσ. 248-249.
2. Κ. Χρ. Δουκάκη, Μέγας Συναξαριστῆς, Ἰούλιος, Ἐν Ἀθήναις 1893, σσ. 45-79.
3. I. Pomjalovskij, Zitie prepodobnago Athanasija Athonskago, Πετροῦπολις 1895, σσ. 1-112.
4. Μανουὴλ Γεδεών, Βυζαντινὸν Ἑορτολόγιον, Μνήμαι τῶν ἀπὸ τοῦ Δ' μέχρι τῶν μέσων τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ἑορταζομένων Ἀγίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1899, σ. 124.
5. H. Delehaye, Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae e codice Sirmondiano, Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembris, Βρυξέλλαι 1902, σσ. 798-800.
6. Louis Petit, "Vie de saint Athanase l'Athonite", *Analecta Bollandiana* 25 (1906), σσ. 5-89.
7. Μιχαὴλ Γαλανοῦ, Οἱ βίοι τῶν Ἀγίων τοῦ Μηνολογίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, Μὴν Ἰούλιος, Ἀθῆναι (ἔκδ. α' 1906, ἔκδ. β' 1951, ἔκδ. γ' 1988), σσ. 19-29.
8. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου πρ. Λεοντοπόλεως, Ἀγιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, Ἀθῆναι 1935 (ἀνατύπωσις 1995), σσ. 14-15.
9. Παντελεήμονος Λαυριώτου, "Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὄσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν τῷ Ἀθῶ", *Θεολογία* 15 (1937), σσ. 132-143.
10. Fr. Halkin, "Éloge inédit de saint Athanase l'Athonite", *Analecta Bollandiana* 79 (1961), σσ. 26-39.
11. Paul Lemerle, La Vie ancienne de saint Athanase l'Athonite composée au début du XIe siècle par Athanase de Lavra, Le Millénaire du Mont Athos 963-1963. Études et Mélanges I, Chevetogne 1963, σσ. 59-100.
12. Julien Leroy, "Les deux Vies de saint Athanase l'Athonite", *Analecta Bollandiana* 82 (1964), σσ. 409-429.
13. Ἀθανασίου Κομίνη, "Ἡ χειρόγραφος παράδοσις τῶν δύο ἀρχαιοτέρων βίων ὀσίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου", *Analecta Bollandiana* 82 (1964), σσ. 397-407.
14. Justin Mossey, "A propos des 'Actes de Lavra'. Notes sur les deux Vies de saint Athanase l'Athonite", *Analecta Bollandiana* 91 (1973), σσ. 121-132.
15. Νικοδήμου Νεοσκητιώτου Μπιλάλη, Ὁ ὄσιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης, τόμ. Α', Βίος τοῦ Ὄσιου. Ἱστορικὴ βιογραφία ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχαίων βίων καὶ λοιπῶν πηγῶν μετὰ πολλῶν σημειώσεων καὶ εἰκόνων, Ἀθῶς 1975.
16. Jacques Noret, Vitae duae antiquae Sancti Athanasii Athonitae, Corpus Christianorum, Series Graeca 9, Brepols-Turnhout 1982.

17. Macaire hiéromoine de Simonos Petras, Le Synaxaire, Vies des Saints de l'Église Orthodoxe, tome cinquième, Juillet - Août, Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 47-57.

2. Βοηθήματα

α) Μελέται

1. Μ. Γεδεών, "Τυπικὸν ἤτοι Κανονικὸν τοῦ ὀσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἀθῶ", ἐν Ὁ Ἀθῶς, Ἀναμνήσεις-Ἐγγραφα-Σημειώσεις, Κωνσταντινούπολις 1885, σσ. 245-272.
2. Ph. Meyer, Die Haupturkunden für die Geschichte des Athosklöster, Leipzig 1894, σσ. 21-29, 102-222.
3. A. Dmitrievskij, Opisanie liturgiceskikh rukopisej I, Κίεβον 1895, σσ. 238-246.
4. Γ. Σωτηρίου, Τὸ Ἅγιον Ὄρος, Ἀθῆναι 1915, σσ. 24-26.
5. Δ. Σ. Μπαλάνου, "Ἀθανάσιος Ἀθωνίτης", *Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία*, 2, Ἀθῆναι, σσ. 7-8.
6. Παντελεήμονος μοναχοῦ Λαυριώτου, Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὄσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν τῷ Ἀθῶ, Βόλος 1948.
7. Fr. Halkin, "Éloge inédit de saint Athanase l'Athonite", *Analecta Bollandiana* 79 (1961), σσ. 26-39.
8. Fr. Halkin, Bibliotheca Hagiographica Graeca, tom. I. Subsidia Hagiographica no 8α, Βρυξέλλαι 1957, σσ. 69-70.
9. Fr. Halkin, Auctarium Bibliothecae Hagiographicae Graecae, Subsidia Hagiographica no 47, Βρυξέλλαι 1969, σ. 36.
10. Fr. Halkin, Novum Auctarium Bibliothecae Hagiographicae Graecae, Subsidia Hagiographica no 65, Βρυξέλλαι 1984, σσ. 36-38.
11. Μοναχοῦ Θεοκλήτου Διονυσιάτου, "Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης", *Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία*, τόμος 1ος, Ἀθῆναι 1962, σσ. 510-516.

β) Ναογραφία

1. Ἀρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ, Ἱστορία χρονολογικὴ τῆς νήσου Κύπρου, Ἐνετήσιν 1788, σ. 360.
2. D. G. Hogarth, Devia Cypria. Notes of an archeological journey in Cyprus in 1888, Λονδῖνον 1889, σσ. 31-35.
3. Α. Σακελλαρίου, Τὰ Κυπριακά, τόμος Α', Ἀθῆναι 1890, (ἀνατύπωσις Ἰδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Λευκωσία 1991), σ.127.
4. Louis Petit, "Vie de Saint Athanase l'Athonite", *Analecta Bollandiana* 25 (1906), σσ. 5-89.
5. G. Jeffery, A Description of the Historic Monuments of Cyprus, 1918, σσ. 391-392.
6. Λ. Φιλίππου, "Ἡ μονὴ τῶν Ἱερῶν ἢ Ἀγία Μονή", *Κυπριακά Χρονικά* 4 1926, σσ. 310-319.
7. Ἰω. Χάκκεττ, Ἱστορία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, κατὰ μετὰφρασιν καὶ συμπλήρωσιν Χαρ. Ἰ. Παπαϊωάννου, τόμ. Β', Ἐν Πειραιεῖ 1927, σ. 321.
8. R. M. Dawkins, Λεοντίου Μαχαιρᾶ, Ἐξήγησις τῆς

γλυκείας χώρας Κύπρου, ἢ ποία λέγεται Κρόνακα τουτ' ἔστιν Χρονικόν, Ὁξφόρδη 1932, τόμος Ι, σσ. 72, 73, τόμ. ΙΙ, σ. 87.

9. Σωφρονίου Εὐστρατιάδου πρ. Λεοντοπόλεως, "Κυπριακοὶ κώδικες ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων", *Ἀπόστολος Βαρνάβας*, περίοδ. Β', ἔτος Δ', (1932), σσ. 374-375.

10. Γ. Σωτηρίου, Τὰ βυζαντινὰ μνημεῖα τῆς Κύπρου, Ἐν Ἀθήναις 1935, πίν. 137α, 138α.

11. R. Gunnis, *Historic Cyprus*, α' ἔκδ. Λονδῖνον 1936, β' ἔκδ. Λονδῖνον 1947, σσ. 367-368.

12. Κ. Μυριανθέα, Γεωγραφία τῆς Κύπρου, Λευκωσία 1945, σ. 182.

13. Ν. Κυριαζῆ, Μοναστήρια ἐν Κύπρῳ, Λάρνακα 1950, σσ. 79-81.

14. J. Darrouzès, "Manuscripts originaires de Chypre à la Bibliothèque Nationale de Paris", *Revue des Études Byzantines* 8 (1950), Παρίσι 1951, σσ. 179, 189.

15. J. Darrouzès, "Un obituaire chypriote: *le Paris. graec. 1588*", *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 15 (1951), Λευκωσία 1952, σσ. 29, 48.

16. Κ. Χατζηψάλτη, "Περὶ τῆς ἐν Πάφῳ Μονῆς τῶν Ἱερέων καὶ τῶν κατὰ παράδοσιν ἰδρυτῶν αὐτῆς ἁγίων Εὐτυχίου καὶ Νικολάου", *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 16 (1952), σσ. 1-8.

17. Ἀ. Στυλιανοῦ, "Αἱ περιηγήσεις τοῦ Βάρσκου ἐν Κύπρῳ", *Κυπριακαὶ Σπουδαὶ* 21 (1957), σσ. 68-70.

18. Ἰωάννου Τσικνοπούλλου, Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Πάφου, Λευκωσία 1971, σσ. 24, 237-240.

19. Μ. Christodoulou, *A concise gazetteer of Cyprus*, Nicosia 1982, σ. 2: Ἁγία Μονή, ἀρχαιολογικὴ περιοχὴ, Πάφος, VD 65 62.

20. Ἀθ. Παπαγεωργίου, Ἱερὰ Μητρόπολις Πάφου, Ἱστορία καὶ Τέχνη, Λευκωσία 1996, σσ. 23-24, 82.

21. Κ. Κοκκινόφτα - Ἰ. Θεοχαρίδη, Μετόχια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, Μονὴ τῶν Ἱερέων ἢ Ἁγία Μονή, (ἔκδ. Κέντρου Μελετῶν Ἰ. Μ. Κύκκου), Λευκωσία 1999.

γ) Εἰκονογραφία

1. Θεοκλήτου Διονυσιάτου, Ἀθανάσιος Ἀθωνίτης, *Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία*, 1, Ἀθήναι 1962, σ. 510.

2. Α. and J. Stylianou, *The painted Churches of Cyprus. Treasures of Byzantine Art*, Trigraph-London A. G. Leventis Foundation, Λονδῖνον 1985, σσ. 273, 458.

δ) Ἱερὰ Λείψανα

Θεοκλήτου Διονυσιάτου, Ἀθανάσιος Ἀθωνίτης, *Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία*, 1, Ἀθήναι 1962, σ. 514.

